

Deel 1

1

De klap kwam hard aan. Zijn hand striemde mijn gezicht. Ik voelde aan de plek en deed tegelijk een paar stappen achteruit. De kruk van de deur porde in mijn rug. Op de tast probeerde ik hem te openen. Ik bleef de man aankijken, bang voor wat hij zou kunnen doen als ik me omdraaide.

Hij kwam vlak voor me staan, zijn gezicht dicht bij het mijne. Een landschap van puisten en putjes, verbonden door rode en blauwe adertjes. Hij rook naar zweet, dood vlees en de drank van gisteravond.

‘Jullie denken dat jullie God zelf zijn, hè?’ siste hij. Spuug raakte mijn kin. ‘Jullie denken echt dat jullie de wrekende God zelf zijn.’ Zijn voorhoofd en neus raakten me nu bijna. Ik bleef hem in de ogen kijken, vaag blauw waren ze, een beetje bloeddoorlopen.

Ik wist waarover de man zich kwaad maakte. Het was zijn manier om zijn angst weg te duwen. Ik had hem in het nauw gebracht. Ik kon bewijzen dat hij knoeide met vlees, vlees van zieke koeien en schapen, vlees van dieren die naar het destructiebedrijf hadden gemoeten en niet naar zijn slachthuis. Kopieën van die bewijzen lagen op het bureau achter hem, de originelen had ik in Hilversum, in een bureaula. Ze stonden ook al op een videoband, klaar om te gebruiken in een volgende uitzending van *Zaak geopend*.

Mijn mobieltje redde me. De man deinsde terug toen het afging. Ik nam snel het gesprek aan. ‘Met Ron Hering.’ Ik hoorde Maarten zijn naam noemen. Voor hij verder iets kon zeggen, vertelde ik hem waar ik was en wie me bedreigde. Daarna hing ik op. Tegen die tijd stond de man weer achter zijn bureau. Hij leek rustig, maar dat was schijn.

‘Zijn dit al je bewijzen?’ Hij hield de papieren omhoog. ‘Er is meer.’ Ik blufte om hem in toom te houden.

Hij verscheurde de kopieën. ‘Als ik jou was, zou ik met de rest hetzelfde doen.’

Ik merkte dat hij zijn angst had overwonnen. Hij was nu op een grimmige manier vastberaden. Ik had die verandering eerder gezien als we iemand betrapten. De vlucht naar voren. Eerst was er de angst, daarna de drang om terug te vechten.

Ik herhaalde wat ik had gezegd voor zijn uitbarsting. ‘We hebben zwart op wit dat u hebt gesjoemeld. U hebt vlees in de handel gebracht van koeien die verdacht waren van BSE en van koeien besmet met mond- en klauwzeer en ik-weet-niet-wat voor andere ziektes. Wij maken daar een uitzending over. Ik ben naar u toegekomen om u de kans te geven te reageren. Of u dat doet, moet u zelf weten. Maar de uitzending gaat door, met of zonder uw hulp.’

De man keek me uitdagend aan. ‘Ik ga jullie toch niet helpen om mijn eigen graf te graven. Je kunt de boom in

met je uitzending. Die gaat mooi niet door. Ik pak je voor het zover is, hoor je me, ik pak je.'

Ik had hem goed ingeschat. Het laatste jaar had ik veel geleerd over mensen zoals hij. Je hebt ze in drie soorten. Of ze smeekten je, vroegen je om medelijden. Of ze probeerden je om te kopen en dan ging het soms om flinke bedragen. Of ze bedreigden je. Ik had de slachter al vooraf ingedeeld bij het laatste soort.

Ineens maakte ik me kwaad over die voorspelbaarheid. 'Weet u wat ik niet begrijp? U gaat willens en wetens in de fout, al is fout in dit geval wel erg zwak uitgedrukt. Omdat u grof geld wilt verdienen, hebben mensen mogelijk een ziekte gekregen. En nu u bent betrapt, zijn wij de gebeten hond. U doet verdomme alsof wij het hele verhaal hebben verzonnen en u het onschuldige slachtoffer bent! Het is echt de wereld op zijn kop. Vergist u zich niet, u bent net als ieder ander mens verantwoordelijk voor uw eigen daden. Die schijnheiligheid helpt u niet. Straks zegt u ook nog dat u me wel een klap moest geven, omdat ik u heb uitgelokt. Ik kan dit soort teksten zo langzamerhand van tevoren uitschrijven. Jullie zijn allemaal één pot nat.'

Hij had niet geluisterd, maar zijn eigen gedachten gevolgd. 'Het spijt me van die klap,' ging hij door, 'maar dat was je eigen schuld, je had me niet onder druk moeten zetten. Eén ding geef ik je op een briefje, die uitzending gaat niet door. Ik zal er alles aan doen om die te voorkomen.'

Mijn boosheid zakte, zakelijk zei ik: ‘Het is nu 10 februari, de uitzending staat gepland voor over een paar weken. Als u denkt dat u kunt aantonen onschuldig te zijn, kunt u het beste uw advocaat de onze laten bellen.’

Hij deed zijn armen over elkaar en kneep zijn ogen tot spleetjes in een poging zo gemeen mogelijk te kijken. Dreigend zei hij: ‘Daar heb ik geen advocaat voor nodig. Ik kan het zelf wel af. Pas jij maar op.’ Hij maakte geen indruk op me, hij had zijn kans gehad. Ik zuchtte theatraal. ‘Meneer Mosterd, ik ben wel vaker bedreigd. Ik merk het wel. Tot ziens.’

Buiten leunde ik een tijdje tegen mijn auto om bij te komen. Ik staarde over de weilanden van de Friese Zuidwesthoek. Dit was bekend terrein. In mijn tijd als leerling-journalist had mijn hoofdredacteur me hier vaak vanuit Leeuwarden naartoe gestuurd. Ik vond dat nooit een straf. Ik hield wel van dit schoongewassen land met zijn heldere licht. Ik vond ook de mensen hier meestal wel aardig. Mosterd was een uitzondering. Hij kwam uit deze buurt. Aan het begin van ons gesprek, toen hij nog van niets wist, had hij een vaag gebaar gemaakt naar het noorden. ‘Ik kom van verderop langs de dijk.’ Daarna was het snel misgelopen tussen ons. Hij bleek minder goedaardig dan de andere mensen uit deze streek. Je moet het karakter niet met de grond verb